

ZA5447

**Flash Eurobarometer 304
(Employers' Perception of Graduate Employability)**

**Country Specific Questionnaire
Turkey**

FLASH 304 EUROBAROMETER SURVEY

"EMPLOYERS' PERCEPTION OF GRADUATE EMPLOYABILITY"

Giriş [ANKETÖR OKUYUN] Bu anketin ana amacı hangi işverenin Yüksek Öğrenim(YÖ) mezunlarından ne ölçüde işçi bulup aldıklarına ve daha sonra onların işyerinde nasıl değerlendirildiklerine bakmaktır. Mezun kişi herhengi bir yüksek öğrenim kurumunda bir lisans derecesini ya da daha yüksek bir dereceyi tamamlayan kişidir.

1. Özgeçmiş Soruları

1.1 TÜRKİYE'deki şirket/kuruluşunuzda çalışan sayısı kaçtır?

- 50'den az ..... 1 TEŞEKKÜR EDİN VE BİTİRİN
- 50-249 2
- 250 ya da daha fazla..... 3
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

1.2 Son 5 yıl içinde yükseköğrenim mezunlarından işçi bulup aldınız mı ya da yükseköğrenim mezunlarından gelecek 5 yıl içinde işçi bulup almayı planlıyor musunuz?

- İşçi bulup aldım ve daha fazla işçi bulmayı planlıyorum..... 1
- İşçi bulup aldım fakat daha fazla işçi bulmayı planlamıyorum 2
- İşçi bulup almadım fakat işçi bulmayı planlıyorum 3
- İşçi bulup almadım ve işçi bulmayı planlamıyorum ..... 4 TEŞEKKÜR EDİN VE BİTİRİN
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

1.3 Şirketinizin/kuruluşunuzun mülkiyet yapısı nedir?

- Kamu 1
- Özel 2
- Karma 3
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

1.4 Şirketinizin ana faaliyeti nedir?

[İLK ÖNCE ANA BÖLÜMLERİ, DAHA SONRA ALT BÖLÜMLERİ OKUYUN]

- **Sanayi**
  - Madencilik ve taş ocaklığı..... 1
  - İmalat 2
  - Elektrik, gaz, buhar ve klima temini 3
  - Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve su kalitesini iyileştirme faaliyetleri..... 4
- **İnşaat, Nakliyat, Bilişim ve İletişim Teknolojileri**
  - İnşaat..... 5
  - Ulaştırma ve depolama 6
  - Bilişim ve iletişim..... 7
- **Ticaret, konaklama ve yemek hizmetleri**

- Toptan ve perakende ticaret; motorlu araçlar ve motosikletlerin tamiri..... 8
- Konaklama ve yiyecek hizmet faaliyetleri 9
- **Kamu hizmetleri**
- Kamu yönetimi ve savunması ; zorunlu sosyal güvenlik 10
- İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri..... 11
- **Kamu-dışı hizmetler**
- Finansal ve sigorta faaliyetleri..... 12
- Emlak faaliyetleri..... 13
- Profesyonel, bilimsel ve teknik faaliyetler 14
- İdari ve destek hizmet faaliyetleri..... 15
- Güzel sanatlar, eğlence ve dinlenme 16
- Diğer hizmet faaliyetleri..... 17
- İşverenler olarak hane halkının faaliyeti; kendi kullanımları için farklılaşmamış mallar- ve hizmetler- hane halkının üretim faaliyetleri 18
- Uluslararası organizasyonların ve bölümlerin faaliyetleri 19

1.5 Günlük işlemlerinizin yüzde kaç diğer ülkelerde olan insanlarla ya da diğer ülkelere gelen insanlarla bağlantılı olmayı içerir?

- İşlemlerin yarısından fazlası 1
- %25-50 arasında..... 2
- %10-24 arasında..... 3
- %10'dan daha az 4
- Hiç 5
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

SC3. Şirketinizde/kuruluşunuzdaki göreviniz nedir?

- İK müdürü/İK yöneticisi/İK bölümünün başı 1
- Genel müdür/Yönetici/Yönetim müdürü 2
- Diğer..... 3
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

2. Mezunların istihdamı

HERKESE SORUN

2.1 Tahmininize göre , şu anda şirketinizde yükseköğrenim mezunu mevcut çalışanların toplam yüzdesi nedir?

[AÇIK UÇLU, SADECE KODU OKUMAYIN!!]

- Hiç 01
- 1-10% 02
- 11-20% 03
- 21-30% 04

- 31-40%	05
- 41-50%	06
- 51-60%	07
- 61-70%	08
- 71-80%	09
- 81-90%	10
- 91-100%	11
- Bilmiyor/Cevap yok	99

HERKESE SORUN

2.2 Hangi EĞİTİM alanlarından daha çok yükseköğrenim mezunu işe alıyorsunuz?

[ÇOKLU CEVAP VERİLEBİLİR]

- Mühendislik	01
- İşletme ve ekonomi bölümleri	02
- Dil	03
- Hukuk	04
- Öğretmen eğitimi ve eğitim	05
- Tıbbi Çalışmalar	06
- Beşeri Bilimler	07
- Sanat ve tasarım	08
- İletişim ve Bilişim Bilimleri	09
- Diğer sosyal ve davranış bilimleri	10
- Diğer doğa bilimleri	11
- Diğer	12
- [Bilmiyor/Cevap yok]	99

3. Beceri sınıflaması

Anketin şimdiki bölümünde size beceriler, yeterlilikler ve bilgi birikimi hakkında sorular soracağım. Netleştirmek için bu iterimlerle ne kastettiğimiz buradadır.:

‘Bilgi birikimi’ bir bireyin öğrenme yoluyla elde ettiği bilginin özünlenmesinin sonucudur. ‘Beceri’ problemleri çözmek ve görevleri tamamlamak için yapabilme bilgisini kullanma ve bilgi birikimini uygulama kabiliyeti anlamına gelir ve ‘yeterlilik’ iş ve öğrenim durumlarında ve profesyonel ve kişisel gelişimde bilgi birikimini, yetenekleri ve kişisel, sosyal ve/veya metodolojik becerileri kullanma becerisinin kanıtıdır.

[EĞER Q1.2=1 YA DA 2 İSE SOR]

3.1 Aşağıdaki bu ifadeye ne derece katılıyorsunuz ya da katılmıyorsunuz?

☑“Son 3-5 yıldır yükseköğrenim mezunlarından arayıp aldıklarım şirketimde çalışmak için gerekli becerilere sahiptir”

- Kesinlikle katılıyorum	4
- Katılıyorum	3
- Katılmıyorum	2
- Kesinlikle katılmıyorum	1
- [Bilmiyor/Cevap yok]	9

HERKESE SORUN

3.2	Şirketinizde yüksek öğrenim mezunlarından işçi bulup aldığınız zaman aşağıdaki beceri ve yeterliliklerin ne kadar önemli olduğunu lütfen derecelendirir misiniz?	
	- Çok önemli	4
	- Oldukça önemli	3
	- Oldukça önemsiz	2
	- Hiç önemli değil.....	1
	- [Bilmiyor/Cevap yok].....	9
a)	Rakamlarla iyi olmak	1 2 3 4 9
b)	İyi okuma/ yazma becerileri	1 2 3 4 9
c)	Yabancı dil becerileri	1 2 3 4 9
d)	Bilgisayar becerileri.....	1 2 3 4 9
e)	Sektöre özel beceriler	1 2 3 4 9
f)	İletişim becerileri	1 2 3 4 9
g)	Analitik ve problem çözme becerileri	1 2 3 4 9
h)	Yeni durumlarda hareket etme ve uyum sağlama kabiliyeti	1 2 3 4 9
i)	Karar verme becerileri	1 2 3 4 9
j)	Takım çalışması becerileri.....	1 2 3 4 9
k)	Planlama ve organizasyon becerileri.....	1 2 3 4 9

[EĞER Q1.2=1 YA DA 2 İSE SOR]

3.3	Aşağıda yer alan her bir beceri ve yetenekler açısından şirketinizin/ kuruluşunuzun son 3-5 yıl arası yükseköğrenim mezunlarından bulup aldıkları işçiler ile ilgili memnuniyetinizi değerlendirir misiniz?	
	- Çok memnun	1
	- Oldukça memnun.....	2
	- Oldukça memnun değil	3
	- Hiç memnun değil	4
	- [Bilmiyor/Cevap yok].....	9
a)	Rakamlarla iyi olmak	1 2 3 4 9
b)	İyi okuma/ yazma becerileri	1 2 3 4 9
c)	Yabancı dil becerileri	1 2 3 4 9
d)	Bilgisayar becerileri.....	1 2 3 4 9
e)	Sektöre özel beceriler	1 2 3 4 9
f)	İletişim becerileri	1 2 3 4 9
g)	Analitik ve problem çözme becerileri	1 2 3 4 9
h)	Yeni durumlarda hareket etme ve uyum sağlama kabiliyeti	1 2 3 4 9
i)	Karar verme becerileri	1 2 3 4 9
j)	Takım çalışması becerileri.....	1 2 3 4 9
k)	Planlama ve organizasyon becerileri.....	1 2 3 4 9

HERKESE SORUN

3.4 Sizin düşüncenize göre, gelecek 5-10 yıl içinde, yeni yükseköğrenim mezunları için hangi beceri ve yetenekler en önemli olacaktır? Lütfen en önemli üç tane seçin!

[OKUYUN VE 3 CEVABA KADAR KAYDEDİN]

- Rakamlarla iyi olma, iyi okuma ve yazma becerileri, bilgisayar becerileri gibi temel beceriler 01
- Yabancı dil becerileri 02
- Sektöre özel beceriler 03
- İletişim becerileri..... 04
- Takım çalışması becerileri 05
- Analitik ve problem çözme becerileri..... 06
- Yeni durumlarda hareket etme ve uyum sağlama kabiliyeti..... 07
- Planlama ve organizasyon becerileri..... 08
- Diğer..... 09
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 99

HERKESE SORUN

3.5 Gelecekte hangi mezuniyet düzeyi şirketinizdeki pozisyonlar için gerekli becerilerle en iyi uyuyor?

İlk dereceden mezun olmakla: Bireylerin, üniversitede ya da en az [3] yıl “lisans”/lisans derecesini ve diğer “birinci aşama” türlerini kapsayan benzer üçüncü-düzyer kuruluşlarda ilk ders programını başarı ile tamamlamasını kastediyoruz.

İkinci- düzey derecesi mezunu: Yüksek lisans ya da eşdeğer yeterlilikleri kastediyoruz.

Doktora ya da doktora derecesi ile:Üniversiteden Doktora / doktora derecesi olanlar.

[OKUYUN - SADECE TEK CEVAP MÜMKÜN]

- Lisans derecesi ile mezun ya da 1
- Yüksek lisans derecesiyle mezun ya da 2
- Doktora derecesi mezunu ile?..... 3
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

HERKESE SORUN

3.6. Lisans derecesi ve yüksek lisans derecesi arasındaki farkı biliyor musunuz?

- Evet, tam olarak farkı biliyorum 1
- Evet, fakat tam olarak farkı nedir bilmiyorum 2
- Hayır 3

HERKESE SORUN

3.7 Yükseköğrenim dereceli çalışanlarınız aşağıdaki eğitim faaliyetlerinin hangisine katılıyor ya da katıldı?

- Katılıyor 1
- Katılmıyor 2
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

a) Eğitim ve geliştirme programları, kurum içi (işyerinde)..... 1 2 9

b) Kısa dönem kurslar/ üniversiteler tarafından önerilen birimler/ yüksek öğretim kurumları..... 1 2 9

c) Üniversitelerdeki/ yüksek öğretim kurumlarındaki yarı-zamanlı ders programları 1 2 9

- d) Sürekli eğitim kurumları tarafından önerilen eğitim 1 2 9
e) Uzaktan öğrenim..... 1 2 9
f) Diğer 1 2 9

HERKESE SORUN

3.8 Yükseköğrenim dereceli çalışanlarınızın yüzde kaçını kendi becerilerini geliştirmek için son iki yıldır eğitime katılmıştır?

- Hiç 1
- %10'dan daha az 2
- 10-50% 3
- %50'den daha fazla 4
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

4. İşçi arayıp bulma

HERKESE SORUN

4.1 Aşağıdaki her bir etken daha fazla ya da daha az sayıda mezun işçi bulup aramada ne kadar önemlidir?

- Çok önemli 1
- Oldukça önemli 2
- Oldukça önemsiz 3
- Hiç önemli değil..... 4
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9
- a) İşte beklenen büyüme 1 2 3 4 9
b) İşte şu andaki büyüme 1 2 3 4 9
d) Yüksek oranda personel değişimi 1 2 3 4 9
e) Görevlerin karmaşıklığında artış 1 2 3 4 9
f) Yüksek sayıda başvurular..... 1 2 3 4 9

HERKESE SORUN

4.2 Uluslararası yüksek sıralaması olan (iyi itibarlı) yüksek öğretim kurumlarından mezunları işe almak sizin için ne kadar önemlidir?

- Çok önemli 1
- Oldukça önemli 2
- Oldukça önemsiz 4
- Hiç önemli değil..... 5
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

HERKESE SORUN

4.4a Diğer Avrupa ülkelerinden bulunan yükseköğrenim dereceli çalışanların oranı nedir?

- Hiç 1
- %5'den az 2
- 5-10% 3
- 11-20% 4
- 21-30% 5

- 31-40% 6
- 41-50% 7
- %50'den daha fazla 8
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

HERKESE SORUN

4.4b Avrupa dışındaki ülkelerden bulunan yükseköğrenim dereceli çalışanların oranı nedir?

- Hiç 1
- %5'den az 2
- 5-10% 3
- 11-20% 4
- 21-30% 5
- 31-40% 6
- 41-50% 7
- %50'den daha fazla 8
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

SEÇİMİ BÖLÜN

[EĞER SORU 4.4A VE / YA DA 4.4.B'DE = CEVAP 2, 3, 4, 5, 6, 7 YA DA 8 İSE SORUN]

4.4c TÜRKİYE'de ikamet etmeyen mezunlardan işçi bulup almanızın nedeni nedir?

[OKUYUN – ROTASYON YAPIN - EN İYİ UYAN SEÇENEKLERİ SEÇİN - ÇOKLU CEVAP MÜMKÜN]

- Mevcut en iyi yeteneği bulup işe almak..... 1
- Uluslararası işgücü ihtiyacı olduğu için 2
- Türkiye'de uygun vasıflı adayların yetersiz olması 3
- Diğer ülkelerden gelen mezunlar sıkı iş etiğine sahipler 4
- Eğer yurtdışından işçi bulumu olursa özel finansal yardım alınıyor 5
- Diğer..... 6
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

[EĞER SORU 4.4A VE/VEYA 4.4.B'DE = 1 İSE SORUN]

4.4d Diğer ülkelere gelen mezunlardan işçi bulup ALMAMANIZIN nedeni nedir?

[OKUYUN – ROTASYON YAPIN - EN İYİ UYAN SEÇENEKLERİ SEÇİN - ÇOKLU CEVAP MÜMKÜN]

- Dil engelleri 1
- Türkiye kültür ve gelenekleri hakkında bilgi birikimi eksikliği 2
- Gerekli becerilerin eksikliği 3
- Türkiye'de uygun yetenekli yeterli sayıda mezunların olması..... 4
- Diğer..... 5
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

HERKESE SORUN

4.5 Aşağıdaki ifadelere ne derece katılıyorsunuz ya da katılmıyorsunuz?

- Kesinlikle katılıyorum 1
- Oldukça katılıyorum 2
- Oldukça katılmıyorum..... 3

- Kesinlikle katılmıyorum 4
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9
- a) Yeni işe alımlarda iş deneyimi çok önemli bir değerdir..... 1 2 3 4 9
- b) Yeni işe alımlarda yurtdışında okunması çok önemlidir 1 2 3 4 9
- c) Yeni işe alımlarda yurtdışında staj yapılmış olması çok önemlidir 1 2 3 4 9

5. Beklenen eleman açıklarının doldurulmasındaki zorluklar

HERKESE SORUN

5.1 Eleman açıklarınızı doldurmada karşılaştığınız en büyük zorlukların nelerdir? Lütfen en önemli iki taneyi seçin.

[OKUYUN – ROTASYON YAPIN – 2 CEVABA KADAR KAYDEDİN]

- TÜRKİYE’de uygun vasıflı ve yetenekli başvuruların eksikliği 1
- Mezun aradıklarını tanıtmak için yetersiz kaynak 2
- Rekabetçi bir başlangış maaş teklif etme 3
- İşe alım işlemlerinin yavaş olmasından dolayı mezun adayların başvurularını geri çekmesi 4
- Rekabetçi mezun eğitim ve geliştirme programı teklif edilmesi 5
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9
- a) İlk bahsedilen: 1 2 3 4 5 9
- b) İkinci bahsedilen: 1 2 3 4 5 9

6.. Yüksek Öğretim Kurumları ile iletişim ve işbirliği

HERKESE SORUN

6.1 Yüksek öğretim kurumları ile müfredatı tasarlamak ve ders programlarını görüşmek için ne kadar sıklıkla işbirliği yapıyorsunuz?

- Çok sık 1
- Oldukça sık 2
- Bazen 3
- Hiç 4
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

HERKESE SORUN

6.2 Kuruluşunuz için işbirliği ne kadar önemlidir?

Yüksek öğrenim kurumlarıyla müfredat planlama ve çalışma programları üzerine işbirliğinin önemini derecelendirin.

- Çok önemli 1
- Oldukça önemli 2
- Oldukça önemsiz 3
- Hiç önemli değil..... 4
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

[HERKESE SORUN]

6.4 Mezunlarını bulup almada yüksek öğretim kurumları ile ne kadar sıklıkla işbirliğinde bulunuyorsunuz?

- Çok sık 1
- Oldukça sık 2

- Bazen..... 3
- Hiç 4
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9

6.5 İşe bulup almada yüksek öğrenim kurumlarıyla işbirliği yapmada en iyi yolun ne olduğunu düşünüyorsunuz? Size okuyacağım altı ifadeden iki seçim yapın.

[OKUYUN - ROTASYON YAPIN]

- Yüksek öğretim kurumları tarafından organize edilmiş açık oturumlara ya da seminerlere katılım 1
- Ders programı yöneticileri ya da öğretmenleri ile kişisel görüşmeler 2
- Cevaplama anketleri 3
- Okuldan doğrudan işçi bulup alma..... 4
- Kariyer merkezleri ile işbirliği 5
- Yüksek öğretim kurumları ile staj programlarına katılım 6

a) İlk cevap: 1 2 3 4 5 6

b) İkinci cevap: 1 2 3 4 5 6

7. Yüksek öğrenim kurumları mezunlarının istihdam edilebilirliğini geliştirebilmek için hangi faaliyetleri yapmalıdır? Aşağıdaki seçimlerden birini seçin

[OKUYUN - ROTASYON YAPIN]

- Çalışanların ihtiyaçlarıyla daha fazla ilgili kurslar 1
- Pratik deneyimleri içeren kurslar 2
- Çalışma programının ayrılmaz bir parçası olarak sektöre özel işe yerleştirmeyi kapsama..... 3
- Daha iyi mezuniyet sonrası desteği sağlama (mezunlar ve şirketler arasındaki ilişkilere olanak sağlama)..... 4
- Diğer 5
- [Bilmiyor/Cevap yok]..... 9